

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ

ਭਾਗ-1

Sikh Religious Music

A Beginner's Guide

ੴ

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ ਲਈ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ

ਹਰਮੋਨੀਅਮ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਬੈਠਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਹਰਮੋਨੀਅਮ ਵਜਾਉਣ ਲਈ
ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਵਾਸਤੇ ਨਿਯਮ

1. ਅੰਗੂਠਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਲੀ ਸੁਰ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
2. ਕੋਈ ਵੀ ਉਂਗਲੀ ਦੂਸਰੀ ਉਂਗਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੀ ਘੁੰਮ ਕੇ, ਨਾ ਅੱਗੇ ਜਾਵੇ
3. ਅੰਗੂਠਾ ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੇ ਥੱਲੇ ਦੀ ਚੱਲੇ।

ਸੁਧ ਸੁਰ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਕੋਈ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਸ ਰ ਗ ਮ ਪ ਧ ਨ

ਕੋਮਲ ਸੁਰ-ਜਿਸ ਸੁਰ ਤੇ ਬਲੇ ਔਕੜ (-) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਰੁ ਗੁ ਧੁ ਨੁ

ਤੀਬਰ ਸੁਰ-ਜਿਸ ਸੁਰ ਉਪਰ ਖੜੀ ਲਕੀਰ (।) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਮ

ਮੰਦਰ ਦੇ ਸੁਰ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਬਲੇ ਬਿੰਦੀ (.) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ .ਨ .ਧ .ਪ

ਤਾਰ ਦੇ ਸੁਰ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਬਿੰਦੀ (ਸ) ਜਿਵੇਂ ਸ ਰ ਗ ਮ

ਅਰੋਹ: ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉੱਪਰ (up) ਜਾਣਾ ਭਾਵ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ।

ਅਵਰੋਹ: ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਬਲੇ (down) ਜਾਣਾ ਭਾਵ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਲਿਆਉਣਾ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟ:- ਹਰੇਕ ਸਬਕ (Lesson) ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਦਿਨ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ। ਜਿੰਨੀ ਵੱਧ ਮਿਹਨਤ (Practice) ਕਰੋਗੇ

ਉੰਨਾ ਹੀ ਅੱਛਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਸਕੋਗੇ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ।

ਪੁਰਖਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਬਕ (Lesson) 1

ਅਰੋਹ:	ਸਾ	ਰੇ	ਗਾ	ਮਾ	ਪਾ	ਧਾ	ਨੀ	ਸਾਂ
ਅਵਰੋਹ:	ਸਾਂ	ਨੀ	ਧਾ	ਪਾ	ਮਾ	ਗਾ	ਰੇ	ਸਾ

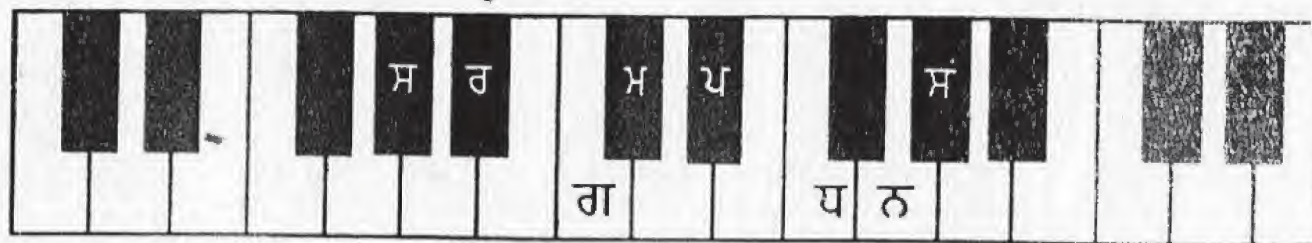
ਸਬਕ (Lesson) 2

ਅਰੋਹ:	ਸਾਸਾ	ਰੇਰੇ	ਗਾਗਾ	ਮਾਮਾ	ਪਾਪਾ	ਧਾਧਾ	ਨੀਨੀ	ਸਾਂਸਾਂ
ਅਵਰੋਹ:	ਸਾਂਸਾਂ	ਨੀਨੀ	ਧਾਧਾ	ਪਾਪਾ	ਮਾਮਾ	ਗਾਗਾ	ਰੇਰੇ	ਸਾਸਾ

ਸਬਕ (Lesson) 3

ਅਰੋਹ:	ਸਾ	ਰੇ	ਗਾ,	ਰੇ	ਗਾ	ਮਾ,	ਗਾ	ਮਾ	ਪਾ,	ਮਾ	ਪਾ	ਧਾ,	ਪਾ	ਧਾ	ਨੀ,	ਧਾ	ਨੀ	ਸਾਂ
ਅਵਰੋਹ:	ਸਾਂ	ਨੀ	ਧਾ,	ਨੀ	ਧਾ	ਪਾ,	ਧਾ	ਪਾ	ਮਾ,	ਪਾ	ਮਾ	ਗਾ,	ਮਾ	ਗਾ	ਰੇ,	ਗਾ	ਰੇ	ਸਾ

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਾ ਵਾਲੀ ਸੁਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਉਂਗਲ ਨਾਲ ਦੱਬ ਕੇ ਉਸ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਮਿਲਾਓ। ਫਿਰ ਰੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਮਿਲਾਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਅਵਾਜ਼ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਜਾਓ।

ਸਬਕ (Lesson) 4

ਸਬਕ (Lesson) 5

ਸਬਕ (Lesson) 6

* ਪੁਰਸ਼ ਖਬੇ ਪਾਸੇ ਚਾਰ ਸਫੇ ਵਾਲੀ ਸੁਰ ਸਕੋਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹਰਮੋਨੀਅਮ ਵਜਾਉਣ।

* ਬੀਬੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਸਫ਼ਾ ਪੰਜ ਵਾਲੀ ਸੁਰ ਸਕੇਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹਰਮੋਨੀਅਮ ਵਜਾਉਣ।

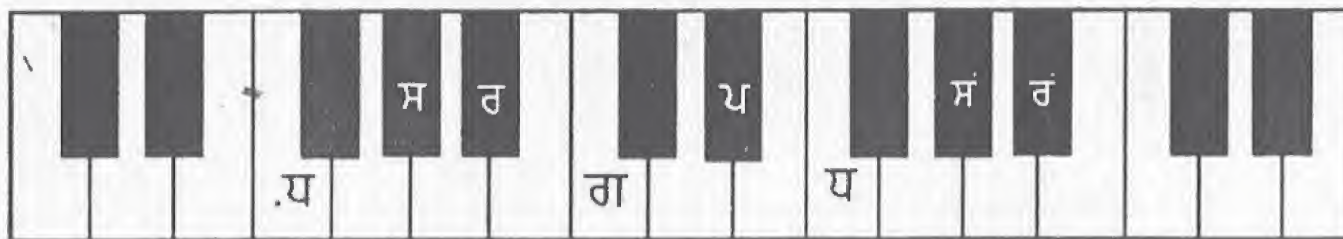
+ ਤਬਲਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ: ਧ ਸੰ ਧ ਪ ਗ ਰ ਸ ਰ ਗੰ - ਗ ਗ ਪ ਰ ਗ -
 ਬਿ ਸ ਰਿ ਗ ਈ S ਸ ਭ ਤਾ S ਤਿ ਪ ਰਾ S ਈ S
 ਇਸੇ ਗੀ ਜਭ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ.

ਅੰਤਰਾ: ਗ - ਗ ਗ ਪ - ਧ ਖ ਸ - ਸ ਸ ਰ ਧ ਸ -
 ਨ S ਕੋ S ਵੈ S ਗੀ S ਨਾ S ਹਿ ਬਿ ਗਾ S ਨਾ S
 ਜੋ S ਪ ਭ ਕੀ S ਨੋ S ਸੋ S ਭ ਲ ਮਾ ਨਿ ਓ S
 ਸ ਭ ਮ ਹਿ ਰ ਵਿ ਰ ਹਿ ਆ S ਪ ਭ ਏ S ਕੈ S

ਨੋਟ-ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾ ਦ ਪਿਛੇ (-) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਆਤਮਾ (Beats) ਕਰੋ। (ਉਦਾਹਰਣ ਗ-ਗਾ ਗਾ ਨੂੰ ਗਾ ਗਾ ਗਾ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ।)

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸ ਰ ਗ ਰ ਸ ਧ ਸ ਰ ਗ - ਗ ਗ ਪ ਰ ਗ -

ਜ ਬ ਤੇ S ਸਾ S ਧ ਸੰ ਗ ਤਿ ਮੋ ਹਿ ਪਾ S ਈ S
 ਧੜ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਦਿਨੀਂ ਦੁਨੀਂ ਪੁਰਾਣੇ

ਧ ਸੰ ਧ ਪ ਗ ਰ ਸ ਰ ਗ - ਗ ਗ ਪ ਰ ਗ -

ਸ ਗ ਲ ਸੰ S ਗ ਹ ਮ ਕੋ S ਬ ਨ ਆ S ਈ S
 ਸ਼ਰਾਫ਼ ਵੱਖਰਾ ਹਮ ਕੋ ਬਨ ਖੇਡਣਾ
 ਏ S ਹ ਸੁ ਮ ਤਿ ਸਾ S ਧੂ S ਤੇ S ਪਾ S ਈ S
 ਟਹਿ ਜੁਮਤਿ ਜਾਪੁ ਤੇ ਪਾਣੀ॥
 ਪੇ S ਖਿ ਪੇ ਪੇਖਿ S ਖਿ ਨਾ S ਨ ਕ ਬਿ ਗ ਸਾ S ਈ S
 ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਇਰਾਜਾਣੀ॥

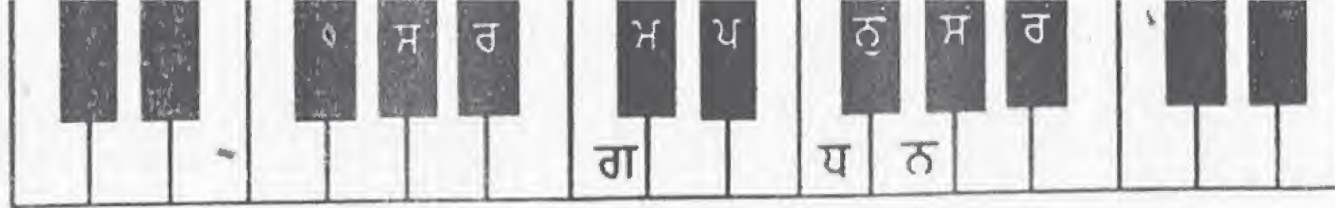
ਜਿਸ ਸੁਰ ਥੱਲੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ। ਜਿਸ ਅੱਖਰ ਪਿੱਛੇ ਜਿੰਨੀਆਂ (S) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨੀਆਂ ਮਾਤਰਾਂ (Beats) ਲੱਭਾ ਜਾਵੇ।

ਰਾਗ ਅਲਈਆ ਬਿਲਾਬਲ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ: ਗ ਰ ਮ ਗ ਰ - ਸ ਰ ਪ - ਰ ਗ ਮ ਪ ਮ ਗ
ਸਾਂ S ਤਿ ਪਾ ਈ S ਗੁ ਰ ਸ ਤਿ ਗੁ ਰ ਪੂ S ਰੇ S
ਅੰਤਰਾ: ਪ - ਪ ਪ ਨੁ ਧ ਨ ਨ ਸੰ - ਸੰ ਸੰ ਨ ਰੰ ਸੰ -
ਤਾ S ਪਿ ਪਾ S ਪਿ ਸੰ S ਤਾ S ਪਿ ਬਿ ਨਾ S ਸੇ S
ਅ ਨ ਦ ਕ ਰ ਹੁ ਮਿ ਲ ਸੁੰ S ਦ ਰ ਨਾ S ਰੀ S

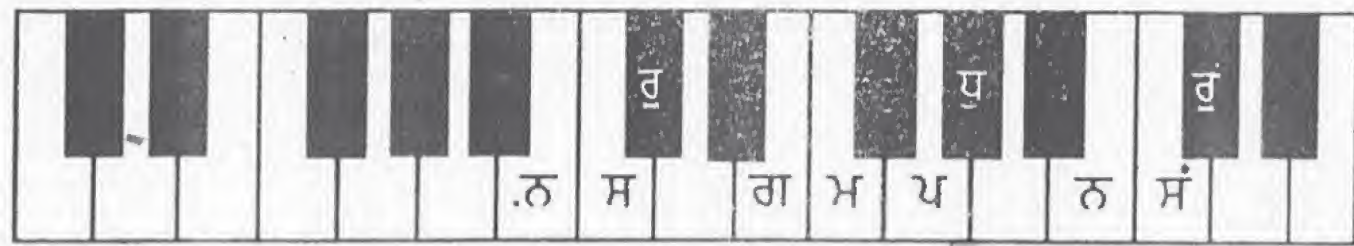

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਨ	-	ਨ	ਨ	ਸੰ	-	ਨੁ	ਧ	ਪ	-	ਧ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ
ਸੁ	ਖ	ਉ	ਪ	ਜੇ	ੜ	ਬਾ	ਜੇ	ਅ	ਨ	ਹ	ਦੁ	ਤੂ	ੜ	ਰੇ	ੜ

ਨ	-	ਨ	ਨ	ਸੰ	-	ਨੁ	ਧ	ਪ	-	ਧ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ
ਹ	ਰਿ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਤ	ਕਿ	ਲ	ਬਿ	ਖ	ਸ	ਭ	ਨਾ	ੜ	ਸ	ਹਿ
ਗੁ	ਰ	ਨਾ	ੜ	ਨ	ਕ	ਮੇ	ਰੀ	ਪੈ	ੜ	ਜ	ਸ	ਵਾ	ੜ	ਰੀ	ੜ

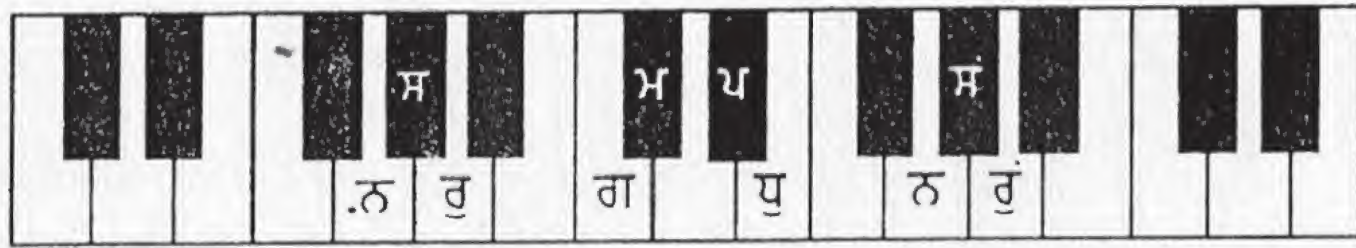
ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ: .ਨ ਸ ਗ ਮ ਪ - ਮ ਪ ਧੁ - ਪ ਮ ਗ ਰੁ ਸ -
ਹ ਰਿ ਜੀ ਉ ਅ ਪ ਨੀ S ਕਿ ਰ ਪਾ S ਧਾ S ਰਿ S

ਅੰਤਰਾ: ਮ - ਪ ਪ ਧੁ - ਨ ਨ ਸੰ - ਸੰ ਰੁੰ ਸੰ ਨ ਸੰ -
ਗੋ S ਵਿੰ ਦ ਪ੍ਰੀ ਤ ਸ ਨ ਕਾ ਦਿ ਕ ਉ ਧਾ S ਰੇ S
ਅੰ S ਤ ਰ ਪ੍ਰੀ S ਤ ਭ ਗ ਤ ਸਾ ਚੀ ਹੋ S ਇ S
ਨਿ ਜ ਘ ਰ ਵ S ਸੈ S ਸ ਹਿ ਜ ਸੁ ਭਾ S ਇ S
ਆ S ਪੇ S ਵੇ S ਖੈ S ਵੇ S ਖ ਨ ਹਾ S ਰਿ S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਧੁ	ਨ	ਸੰ	ਰੁੰ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਪ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ
ਗੁ	ਰ	ਮੁ	ਖਿ	ਨਾ	S	ਮੇ	S	ਲ	S	ਗਾ	S	ਪਿ	ਆ	ਰਿ	S

ਧੁ	ਨ	ਸੰ	ਰੁੰ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਪ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ
ਰਾ	S	ਮ	S	ਨਾ	S	ਮ	S	ਸ	ਬ	ਦ	ਬੀ	ਚਾ	S	ਰੇ	S
ਪੂ	S	ਰੇ	S	ਗੁ	S	ਰ	ਮਿ	ਲਾ	S	ਵਾ	S	ਹੋ	S	ਇ	S
ਗੁ	ਰ	ਮੁ	ਖਿ	ਨਾ	S	ਮਿ	ਵ	ਸੈ	S	ਮ	ਨ	ਆ	S	ਇ	S
ਨਾ	S	ਨ	ਕ	ਨਾ	S	ਮ	ਰ	ਖੋ	S	ਉ	ਰ	ਧਾ	S	ਰਿ	S

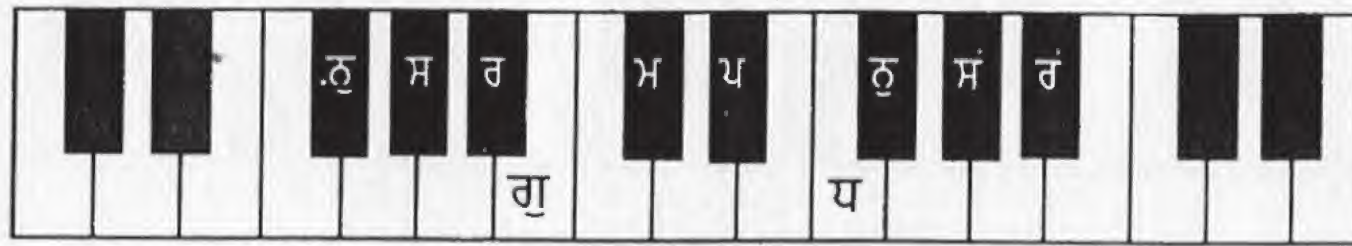
ਰਾਗ ਦੇਸੀ ਟੋਡੀ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਸਥਾਈ: ਰ ਮ ਧ ਪ ਗੁ ਰ ਸ ਨੁ ਰ - ਰ - ਸ - ਸ -
 ਐ S ਸੀ S ਪ੍ਰੀ S ਤ ਕ ਰ ਹੁ ਮ ਨ ਮੇ S ਰੇ S

ਅੰਤਰਾ: ਮ - ਮ - ਨੁ ਪ ਨੁ ਪ ਸੰ - ਸੰ - ਸੰ - ਸੰ -
 ਮ ਨ ਮ ਹਿ ਸਿੰ S ਚੁ S ਹ ਰਿ ਹ ਰਿ ਨਾ S ਮਿ S
 ਕ ਹੁ ਨਾ S ਨ ਕ ਜਾ ਕੇ ਨਿ ਰ ਮ ਲ ਭਾ S ਗਿ S

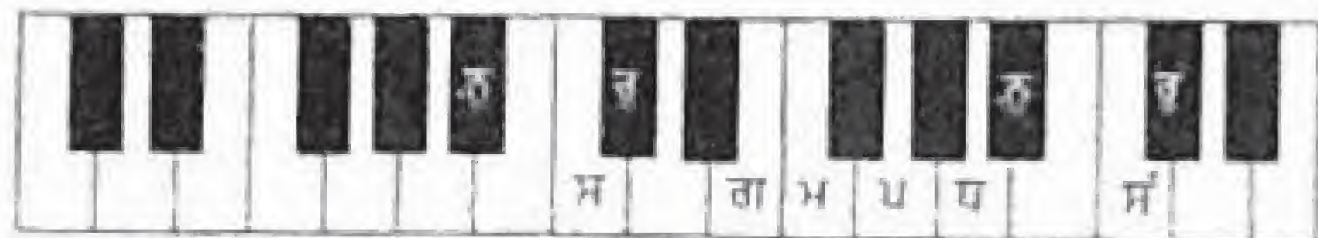
ਨੋਟ- ਚੁ:- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਖਰਾਂ ਥਲੇ ਅਰਧ ਚੱਕਰ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆ ਨਾਲੋਂ ਛੋਟੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮਾਤਰਾ (Beat) ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਹੈ।

ਸ	ਰ	ਮ	-	ਪ	-	ਪ	-	ਮ	ਪ	ਧ	ਪ	ਗੁ	-	ਰ	-
ਆ	S	ਠ	ਪ	ਹ	ਰ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜਾ	S	ਨਉ	S	ਨੇ	S	ਰੇ	S
ਨੁ	ਸੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧ	ਪ	-	ਮ	ਪ	ਧ	ਪ	ਗੁ	-	ਰ	-
ਅ	ਨ	ਦਿ	ਨ	ਕੀ	ਰ	ਤ	ਨ	ਹ	ਰਿ	ਗੁ	ਟਿ	ਗਾ	S	ਮਿ	S
ਹ	ਰਿ	ਚ	ਰ	ਨੀ	S	ਤਾ	S	ਕਾ	S	ਮ	ਨ	ਲਾ	S	ਗਿ	S

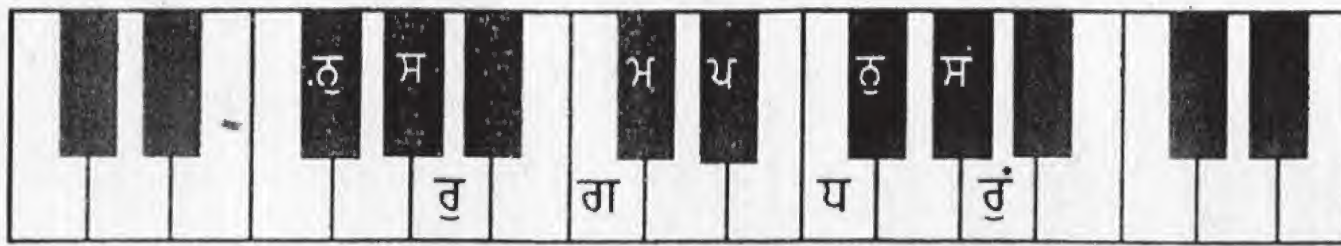
ਨੋਟ—ਅਗਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ 'ਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਰਧ ਚੱਕਰਾਂ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਅੱਖਰ ਆਉਣ ਉਹ ਇੱਕ ਮਾਤਰਾ (Beat) 'ਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪ੍ਰਗਾ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੰਦ

ਸਥਾਈ:	ਮ	ਗ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ	ਨੁ	+	ਸ	-	ਸ	-	ਨੁ	ਰੁ	ਸ	-
	ਮੀ	ਸ	ਤ	ਕ	ਰੇ	ਸ	ਸੋ	ਸ	ਈ	ਸ	ਹ	ਮ	ਮਾ	ਸ	ਨਾ	ਸ	
ਅੰਤਰਾ:	ਪ	-	ਪ	-	ਧ	ਨੁ	ਪ	ਧ	ਨੁ	ਸੋ	ਸੋ	-	ਨੁ	ਰੁ	ਸੋ	-	
	ਏ	ਸ	ਕਾ	ਸ	ਏ	ਸ	ਕ	ਮੇ	ਰੇ	ਸ	ਮ	ਨਿ	ਚੀ	ਸ	ਤ	ਸ	
	ਮੀ	ਸ	ਤ	ਹ	ਮਾ	ਸ	ਰਾ	ਸ	ਵਾ	ਸ	ਪ	ਰ	ਵਾ	ਸ	ਹ	ਸ	
	ਮੀ	ਸ	ਤ	ਹ	ਮਾ	ਸ	ਰਾ	ਸ	ਅੰ	ਸ	ਤ	ਰ	ਜਾ	ਸ	ਮੀ	ਸ	
	ਹ	ਮ	ਦਾ	ਸ	ਸੋ	ਸ	ਤ	ਮ	ਨਾ	ਸ	ਕੁ	ਰ	ਮੇ	ਸ	ਕੇ	ਸ	

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

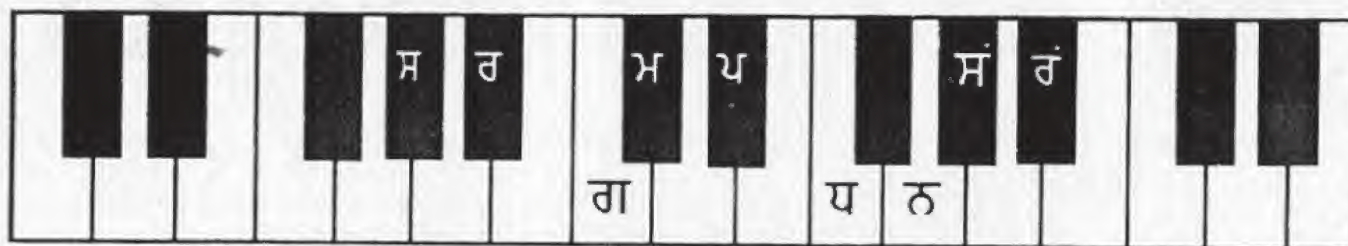
ਨੁ	ਰੁ	ਗ	ਮ	ਪ	-	ਪ	-	ਨੁ	-	ਧ	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	-
ਮੀ	S	ਤ	ਕੇ	ਕ	ਰ	ਤ	ਬ	ਕੁ	ਸ	ਲ	ਸ	ਮਾ	S	ਨਾ	S
ਸੰ	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	-	ਗ	ਰੁ	ਗ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ	-
ਜਿ	ਸ	ਕਿ	ਛੁ	ਕ	ਰ	ਣਾ	ਸੁ	ਹ	ਮ	ਰਾ	S	ਮੀ	S	ਤ	S
ਗੁ	ਰ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	S	ਤੇ	S	ਮੋ	ਹਿ	ਅ	ਸ	ਨਾ	S	ਹਾ	S
ਸ	ਮ	ਰ	ਬ	ਪੁਰ	ਖ	ਪਾ	ਰ	ਬ੍ਰ	ਹ	ਮ	ਸੁ	ਆ	S	ਮੀ	S
ਮਾ	S	ਨ	ਮ	ਹ	ਤੁ	ਨਾ	S	ਨ	ਕ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਤੇ	S	ਰੇ	S

ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਾਲ ਕਹਿਰਵਾ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ:	+	ਰ	ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਪ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ
	ਰੁਊ	S	ਵਾ	S	ਰੀ	S	ਮੁ	ਖ	ਫੇ	S	ਰਿ	ਪਿ	ਆ	S	ਰੇ	S	
ਅੰਤਰਾ:	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਰੰ	ਰੰ	ਰੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਨ	ਨ	
	ਕ	ਰ	ਵ	ਤੁ	ਭ	S	ਲਾ	ਨ	ਕ	ਰ	ਵ	ਟ	ਤੇ	S	ਰੀ	S	
	ਜੁਊ	S	ਤ	ਨੁ	ਚੀ	S	ਰ	ਹਿ	ਅੰ	S	ਗੁ	ਨ	ਮੋ	S	ਰੁਊ	S	
	ਹ	ਮ	ਤੁ	ਮ	ਬੀ	S	ਚ	ਭ	ਇ	ਓ	ਨ	ਹੀ	ਕੋ	S	ਈ	S	
	ਕ	ਹ	ਤ	ਕ	ਬੀ	S	ਰ	S	ਸੁਨ	ਹੁ	ਰੇ	S	ਲੋ	S	ਈ	S	

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

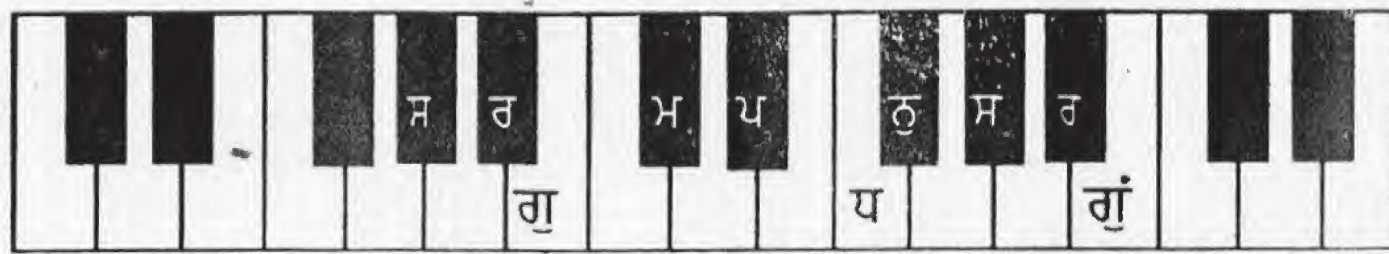
ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਨ	ਨ	ਧ	ਧ	ਪ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ
ਕ	ਰ	ਵ	ਟੁ	ਦੇ	ਹ	ਮੋ	ਕਉ	ਕਾ	S	ਹੇ	ਕਉ	ਮਾ	S	ਰੇ	S
ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਨ	ਨ	ਧ	ਧ	ਪ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ
ਲਾ	S	ਗੁ	ਗ	ਲੇ	S	ਸੁ	ਨੁ	ਬਿ	ਨ	ਤੀ	S	ਮੇ	S	ਰੀ	S
ਪਿੰ	S	ਡੁ	ਪ	ਰੈ	S	ਤਉ	S	ਪ੍ਰੀ	S	ਤ	ਨ	ਤੋ	S	ਰਉ	S
ਤੁ	ਮ	ਹਿ	ਸੁ	ਕੰ	S	ਤੁ	ਨਾ	S	ਰਿ	ਹ	ਮ	ਸੋ	S	ਈ	S
ਅ	ਬ	ਤੁ	ਮ	ਰੀ	S	ਪ	ਰ	ਤੀ	S	ਤਿ	ਨ	ਹੋ	S	ਈ	S

ਰਾਗ ਭੀਮ ਪਲਾਸੀ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

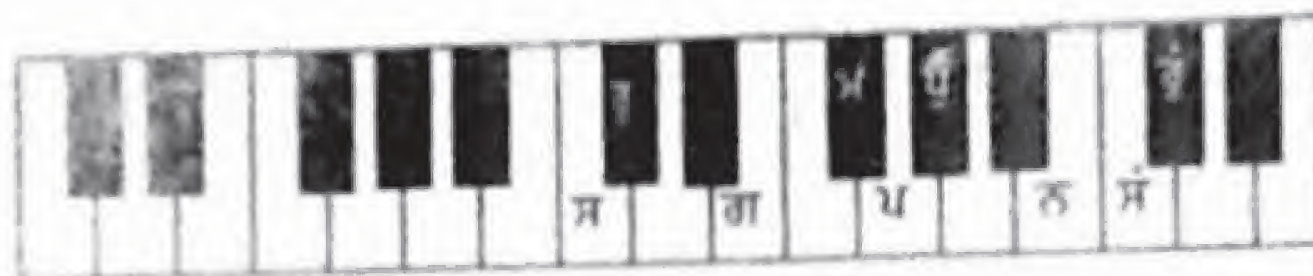
	10	11	12		13	14	15	16	+1	2	3	4		5	6	7	8	9
ਸਥਾਈ:	ਨੁ	ਧ	ਪ		ਮ	ਪ	ਗੁ	ਮ	ਪ	-	ਗੁ	ਮ		ਗੁ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ
	ਅੰ	ਮ੍ਰਿ	ਤੁ		ਨਾ	S	ਮੁ	ਨਿ	ਧਾ	S	S	ਨੁ		ਚੈ	S	S	S	S
ਅੰਤਰਾ:	ਪ	ਪ	ਪ		ਮ	ਪ	ਗੁ	ਮ	ਪ	-	ਨੁ	ਨੁ		ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ
	ਜਿਸੁ	ਸਿ	ਮ		ਰ	ਤ	ਸੁ	ਖ	ਪਾ	S	S	ਈ		ਐ	S	S	S	S
	ਕਰਿ	ਸੇ	S		ਵਾ	S	ਪਾ	ਰ	ਬ੍ਰ	S	ਹ	ਮ		ਗੁ	S	ਰ	S	S
	ਸਗੁ	ਲ	ਮ		ਨੋ	S	ਰ	ਥ	ਪੁੰ	S	S	ਨਿ		ਆ	S	S	S	S
	ਤੁਧ	ਜੇ	ਵਡ		ਤੂੰ	S	ਚੈ	S	ਪਾ	S	S	ਰ		ਬ੍ਰ	ਹ	ਮ	S	S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

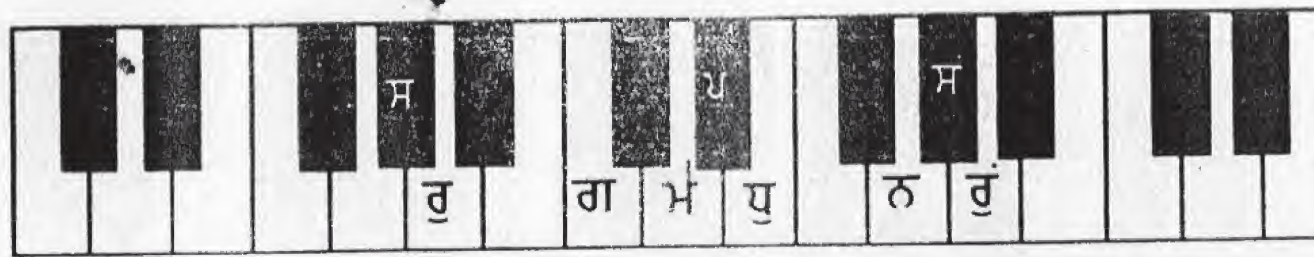
10	11	12	13	14	15	16	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ
ਮਿ	S	ਲਿ	ਪੀ	S	ਵ	ਹੁ	ਭਾ	S	S	S	ਈ	S	S	S	S
ਨੁ	ਸੰ	ਗੁੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧ	ਗੁ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ
ਸ	S	ਭ	ਤਿ	S	ਖਾ	ਬੁ	ਝਾ	S	S	S	ਈ	S	S	S	S
ਭੁ	S	ਖਿ	ਰ	ਹੈ	ਨਾ	S	ਕਾ	S	S	S	ਈ	S	S	S	S
ਅ	S	ਮ	ਰਾ	S	ਪ	ਦੁ	ਪਾ	S	S	S	ਈ	S	S	S	S
ਨਾ	S	S	ਨ	ਕ	ਸ	ਰ	ਨਾ	S	S	S	ਈ	S	S	S	S

ਰਾਗ ਸਿਰੀ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਫਾਈ:	ਰੁ	ਗ	ਰੁ	ਸ	ਗ	ਰੁ	ਸ	-	+	-	ਪ	ਪ	ਮੇ	ਧੁ	ਪ	-
	ਸ	ਤਿ	ਕੁ	ਕ	ਤਾ	S	ਟੈ	S	ਜੇ	S	S	ਚ	ਲੈ	S	S	S
ਅੰਤਰਾ:	ਮੇ	-	ਮੇ	ਮੇ	ਪ	-	ਨ	ਨ	ਸੰ	-	ਸੰ	-	ਰੁ	-	ਸੰ	-
	ਹ	ਰਿ	ਕਾ	S	ਨਾ	S	ਮਿ	ਉ	ਤ	ਮ	ਮ	ਨਿ	ਵ	S	ਸੇ	S
	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ਕ	ਰੇ	S	ਜਿ	ਸ	ਆ	S	S	ਪ	ਟੀ	S	S	S
	ਨਾ	S	ਨ	ਹ	ਯਾ	S	ਰ	ਟ	ਕ	ਰ	ਤੇ	S	ਵ	ਸਿ	ਹੇ	S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

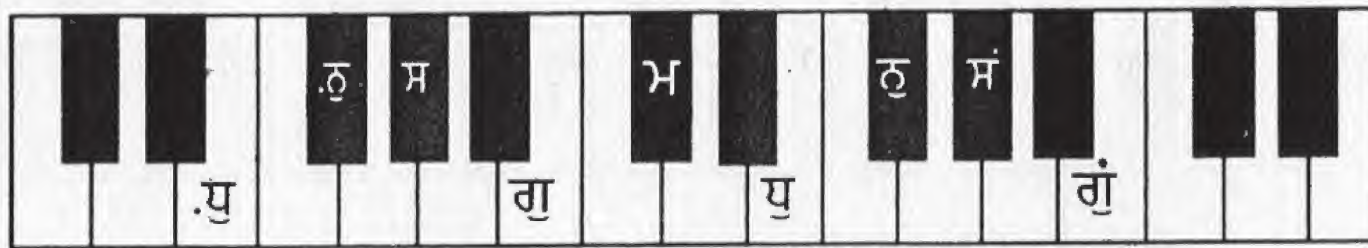
ਮ	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ	ਰੁ	-	ਰੁ	ਰੁ	ਗ	ਰੁ	ਸ	-
ਤਿ	ਸ	ਵ	ਡਿ	ਆ	S	ਈ	S	ਵ	S	ਡੀ	S	ਹੋ	S	ਇ	S
ਨ	ਸੰ	ਨ	ਧ	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ
ਮੇ	S	ਟਿ	ਨ	ਸ	S	ਕੈ	S	ਕੋ	S	S	S	ਇ	S	S	S
ਤਿ	S	ਸ	S	ਕ	ਰ	ਮ	ਪ	ਰਾ	S	ਪ	ਤਿ	ਹੋ	S	ਇ	S
ਗੁ	ਰ	ਮੁ	ਖਿ	ਬੂ	S	ਝੈ	S	ਕੋ	S	S	S	ਇ	S	S	S

ਰਾਗ ਮਾਲ ਕੌਂਸ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ:	ਗੁ	ਮ	ਗੁ	ਸ	.ਨੁ	ਸ	.ਪੁ	.ਨੁ	ਸੰ	ਮ	ਮ	-	ਪੁ	ਗੁ	ਮ	-
	ਗੁ	ਰ	ਜੀ	ਕੇ	ਦ	ਰ	ਸ	ਨ	ਕਉ	S	ਬ	ਲਿ	ਜਾ	S	ਉ	S
ਅੰਤਰਾ:	ਗੁ	-	ਮ	ਮ	ਪੁ	-	ਨੁ	ਨੁ	ਸੰ	-	ਸੰ	-	ਗੁੰ	ਨੁ	ਸੰ	-
	ਪਾ	S	ਰ	ਬ੍ਰ	ਹ	ਮ	ਪੂ	S	ਰ	ਨ	ਗੁ	ਰ	ਦੇ	S	ਵ	S
	ਚ	ਰ	ਨ	ਕ	ਮ	ਲ	ਹਿ	ਰ	ਦੈ	S	ਉ	ਰ	ਧਾ	S	ਗੀ	S
	ਸ	ਫ	ਲ	ਜ	ਨ	ਮ	ਹੋ	S	ਵੈ	S	ਪ	ਰ	ਵਾ	S	ਣੁ	S
	ਸੰ	S	ਤ	S	ਪੂ	ਰਿ	ਪਾ	ਈ	ਐ	S	ਵ	ਡ	ਭਾ	S	ਗੀ	S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਗੁ	-	ਮ	ਮ	ਧੁ	-	ਨੁ	ਨੁ	ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	-	ਮ	-
ਜ	ਪਿ	ਜ	ਪਿ	ਜੀ	S	ਵਾ	S	ਸ	ਤਿ	ਗੁ	ਰ	ਨਾ	S	ਉ	S
ਨੁ	-	ਨੁ	ਨੁ	ਨੁ	-	ਨੁ	ਨੁ	ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	-	ਮ	-
ਕ	ਰਿ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	S	ਲਾ	S	ਗੁਉ	S	ਤੇ	ਰੀ	ਸੇ	S	ਵ	S
ਮ	ਨ	ਤ	ਨ	ਧ	ਨ	ਗੁ	ਰ	ਪ੍ਰਾ	S	ਨ	ਅ	ਧਾ	S	ਰੀ	S
ਗੁ	ਰ	ਪਾ	ਰ	ਬ੍ਰ	ਹ	ਮ	ਨਿ	ਕ	ਟ	ਕ	ਰਿ	ਜਾ	S	ਟਿ	S
ਨਾ	S	ਨ	ਕ	ਗੁ	ਰ	ਭੇ	ਟਤ	ਹਰਿ	ਸਿਉ	ਲਿ	ਵ	ਲਾ	S	ਗੀ	S

ਰਾਗ ਜੈਜਾ ਵੰਤੀ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ:	ਸ	-	.ਧ	.ਨ	ਰ	ਗੁ	ਰ	-	ਗੁ	-	ਮ	ਮ	ਰ	ਗੁ	ਰ	-
	ਘ	ਰ	ਮ	ਹਿ	ਠਾ	S	ਕੁ	ਰ	ਨ	ਦ	ਰਿ	ਨ	ਆ	S	ਵੈ	S
ਅੰਤਰਾ:	ਮ	ਪ	ਨ	-	ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਰੰ	ਗੁੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਰੰ	ਨ	ਸੰ	-
	ਭ	ਰ	ਮ	ਹਿ	ਭੂ	S	ਲਾ	S	ਸਾ	S	ਕ	ਤੁ	ਫਿ	ਰ	ਤਾ	S
	ਜਿ	ਸੁ	ਪਾ	S	ਹ	ਣ	ਕ	ਉ	ਠਾ	S	ਕੁ	ਰੁ	ਕ	ਹ	ਤਾ	S
	ਗੁ	ਨ	ਹ	S	ਗਾ	S	ਰ	S	ਲੂ	S	ਣ	ਹ	ਰਾ	S	ਮੀ	S
	ਗੁ	ਰ	ਮਿ	ਲਿ	ਨਾ	S	ਨ	ਕ	ਠਾ	S	ਕੁ	ਰੁ	ਜਾ	S	ਤਾ	S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

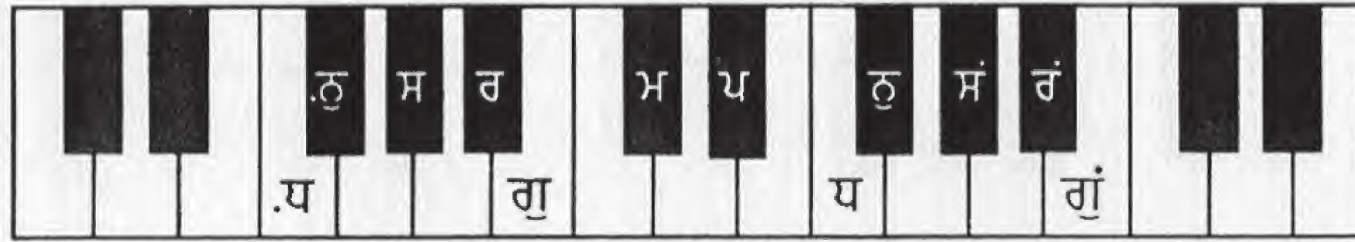
.ਨ	-	ਸ	ਸ	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਨੁ	ਧ	ਗ	ਮ	ਰ	ਗੁ	ਰ	-
ਗ	ਲ	ਮ	ਹਿ	ਪਾ	S	ਹ	ਣੁ	ਲੈ	S	ਲ	ਟ	ਕਾ	S	ਵੈ	S
ਸੰ	-	ਨੁ	-	ਧ	-	ਮ	ਪ	ਨੁ	-	ਧ	ਮ	ਰ	ਗੁ	ਰ	-
ਨੀ	S	ਰ	ਬਿ	ਰੋ	S	ਲੇ	S	ਖ	ਪਿ	ਖ	ਪਿ	ਮ	ਰ	ਤਾ	S
ਉ	ਹ	ਪਾ	S	ਹ	ਣ	ਲੈ	S	ਉ	ਸ	ਕ	ਉ	ਡੁ	ਬ	ਤਾ	S
ਪਾ	S	ਹ	ਣ	ਨਾ	S	ਵ	ਨ	ਪਾ	S	ਰਿ	ਗ	ਰਾ	S	ਮੀ	S
ਜ	ਲਿ	ਬ	ਲਿ	ਮ	ਹੀ	ਅ	ਲਿ	ਪੂ	ਰ	ਨ	ਬਿ	ਧਾ	S	ਤਾ	S

ਰਾਗ ਬਾਗੋਸ਼ਰੀ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ:	ਸੰ	-	ਨੁ	-	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	ਗੁ	-	ਰ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-
	ਮਾ	S	ਧਉ	S	ਜ	ਲ	ਕੀ	S	ਪਿਆ	S	ਸ	ਨ	ਜਾ	S	ਇ	S
ਅੰਤਰਾ:	ਮ	-	ਧ	ਨੁ	ਸੰ	-	ਸੰ	-	ਧ	ਨੁ	ਸੰ	ਗੁ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧ
	ਤੂੰ	S	ਜ	ਲ	ਨਿ	ਧ	ਹਉ	S	ਜ	ਲ	ਕਾ	S	ਮੀ	S	ਨ	S
	ਤੂੰ	S	ਪਿੰ	S	ਜ	ਰ	ਹਉ	S	ਸੂ	ਅ	ਟਾ	S	ਤੋ	S	ਰ	S
	ਤੂੰ	S	ਤ	ਰ	ਵ	ਰ	ਹਉ	S	ਪੰ	S	ਖੀ	S	ਆ	S	ਹਿ	S
	ਤੂੰ	S	ਸ	ਤਿ	ਗੁ	ਰ	ਹਉ	S	ਨਉ	S	ਤ	ਨ	ਚੇ	S	ਲਾ	S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

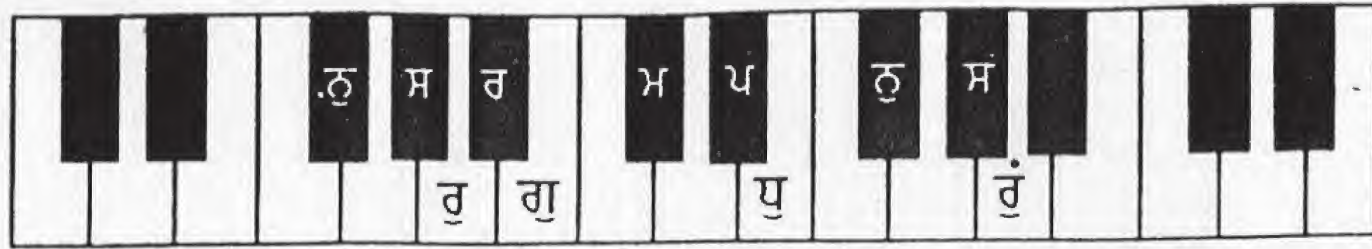
ਸ	.ਨੁ	.ਧ	.ਨੁ	ਸ	-	ਸ	-	ਮ	-	ਪ	ਧ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-
ਜ	ਲ	ਮ	ਹਿ	ਅ	ਗੁ	ਨਿ	ਉ	ਠੀ	S	ਅ	ਧਿ	ਕਾ	S	ਇ	S
ਸੰ	-	ਨੁ	-	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	ਗੁ	-	ਰ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-
ਜ	ਲ	ਮ	ਹਿ	ਰ	S	ਗੁ	ਜ	ਲੈ	S	ਬਿ	ਨ	ਖੀ	S	ਨ	S
ਜ	S	ਮ	ਮੰ	ਜਾ	S	ਰ	ਕ	ਹਾ	S	ਕ	ਰੈ	ਮੋ	S	ਰ	S
ਮੰ	ਦ	ਭਾ	S	ਗੀ	S	ਤੇ	ਰੋ	ਦ	ਰ	ਸ	ਨ	ਨਾ	S	ਹਿ	S
ਕ	S	ਹਿ	ਕ	ਬੀ	ਰ	ਮਿ	ਲਿ	ਅੰ	S	ਤ	ਕੀ	ਬੇ	S	ਲਾ	S

ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ:	ਨੁ	ਸ	ਗੁ	ਮ	ਪ	ਧੁ	ਪ	-	+	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਮ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	-
	ਜ	ਗ	ਤੁ	ਜ	ਲੰ	S	ਦਾ	S	ਰ	S	S	ਖਿ	ਲੈ	S	S	S	S
ਅੰਤਰਾ:	ਗੁ	-	ਮ	-	ਧੁ	-	ਨੁ	-	ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਰੁੰ	ਸੰ	-	-
	ਜਿ	S	ਤ	ਦੁ	ਆ	S	ਰੈ	S	ਉ	S	S	ਬ	ਰੈ	S	S	S	S
	ਸ	ਤਿ	ਗੁ	ਰ	ਸੁ	S	ਖ	ਵਿ	ਖਾ	S	S	ਲਿ	ਆ	S	S	S	S
	ਨਾ	S	ਨ	ਕ	ਅ	ਵ	ਰਿ	ਨ	ਸੁ	S	S	ਝ	ਈ	S	S	S	S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਮ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	-
ਅ	ਪ	ਨੀ	S	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	S	ਧਾ	S	S	S	ਰਿ	S	S	S
ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਮ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	-
ਤਿ	S	ਥੈ	S	ਲੇ	S	ਹ	ਉ	ਬਾ	S	S	S	ਰਿ	S	S	S
ਸ	S	ਚਾ	S	ਸ	ਬ	ਦ	ਬੀ	ਚਾ	S	S	S	ਰਿ	S	S	S
ਹ	ਰਿ	ਬਿ	ਨ	ਬ	ਖ	ਸ	ਣ	ਹਾ	S	S	S	ਰਿ	S	S	S

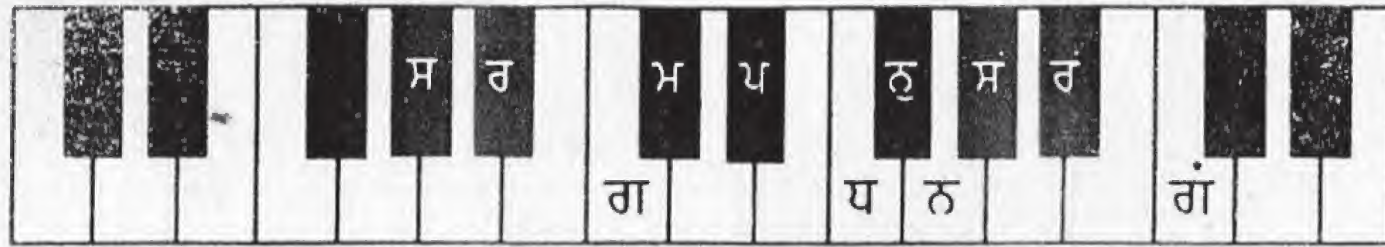
ਰਾਗ ਖਮਾਜ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ: ਪ ਸੰ ਨ ਸੰ ਨੁ ਧ ਮ ਪ + ਨੁ ਧ ਮ ਪ ਧ ਮ ਗ -
ਕ ਵ ਨ ਸੰ ਜੋ S ਗ ਮਿ ਲੋ S ਪ੍ਰ ਭ ਅ ਪ ਨੇ S

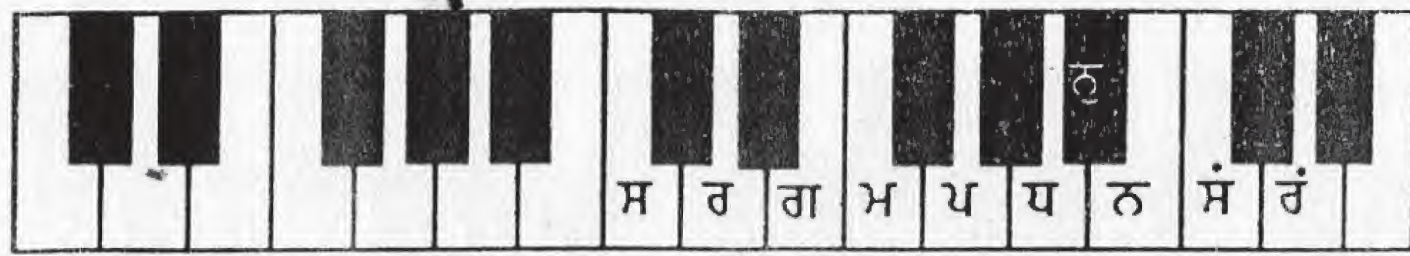
ਅੰਤਰਾ: ਮ - ਧ - ਨ - ਸੰ - ਨ ਸੰ ਰੰ ਸੰ ਨੁ - ਧ -
ਚ ਰ ਨ ਕ ਮ ਲ ਪ੍ਰ ਭ ਕੇ S ਨਿ ਤ ਧਿਆ S ਵਉ S
ਐ S ਸੀ S ਕਿ ਰ ਪਾ ਕ ਰੋ S ਪ੍ਰ ਭ ਮੇ S ਰੇ S

ਧੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਹ ਸਕੇਲ

ਸ	-	ਗ	-	ਮ	ਪ	ਧ	ਨ	ਸੰ	-	ਨ	ਸੰ	ਨੁ	ਧ	ਮ	ਗ
ਪ	ਲ	ਪ	ਲ	ਨਿ	ਮ	ਖ	ਸ	ਦਾ	S	ਹ	ਰਿ	ਜ	ਪ	ਨੇ	S
ਸੰ	-	ਰੰ	ਗੰ	ਨੁ	ਧ	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	ਮ	ਗ	-
ਕ	ਵ	ਨ	ਸ	ਮ	ਤਿ	ਜਿ	ਤ	ਪ੍ਰੀ	S	ਤ	ਮ	ਪਾ	S	ਵੁੱ	S
ਹ	ਰਿ	ਨਾ	ਨੁਕ	ਬਿ	ਸ	ਰਿ	ਨ	ਕਾ	S	ਹੂ	S	ਬੇ	S	ਰੇ	S

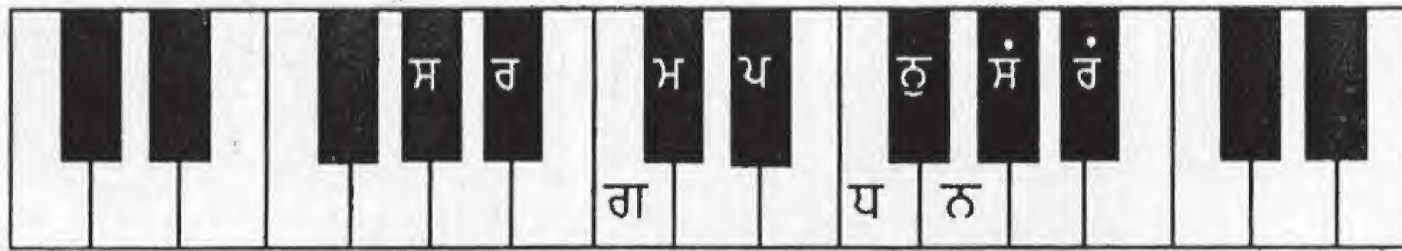
ਰਾਗ ਦੇਸ਼ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ: ਨੁ ਧ ਪ ਮ ਗ ਰ ਗ ਸ ⁺ਰ - ਮ ਪ ਨ - ਸੰ -
ਪੁ ਭ ਜੀ ਉ ਖ ਸ ਮਾ S ਨਾ S ਕ ਰਿ ਪਿਆ S ਰੇ S

ਅੰਤਰਾ: ਮ - ਮ ਮ ਪ - ਨ ਨ ਸੰ - ਸੰ ਸੰ ਨ ਸੰ ਰੰ -
ਸੁ S ਟ ਬੇ ਨੰ S ਤੀ S ਠਾ S ਕੁ ਰ ਮੇ S ਰੇ S
ਰਾ S ਖਿ S ਪੈ S ਜ S ਨਾ ਮ ਅ ਪ ਨੇ S ਕੀ S
ਸੁ S ਟੀ ਪੁ ਕਾ ਰ ਸ ਮ ਰ S ਬ ਸੁ ਆ S ਮੀ S
ਪ S ਹ ਰਿ ਸਿ ਰ ਪਾਉ ਸੇ ਵ ਕ ਜ ਨ ਮੇ S ਲੇ S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਨ	ਸੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧ	ਮ	ਪ	ਸੰ	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	-
ਬੁ	S	ਰੇ	ਭ	ਲੇ	S	ਹ	ਮ	ਥਾ	S	S	S	ਰੇ	S	S	S
ਨ	-	ਨ	ਨ	ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਨਾ	ਸੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧ	ਪ	-
ਜੀ	S	ਅ	ਜੰ	S	ਤ	ਤੇ	ਰੇ	ਧਾ	S	S	S	ਰੇ	S	S	S
ਕ	ਰ	ਨ	ਕ	ਰਾ	S	ਵ	ਨ	ਹਾ	S	S	S	ਰੇ	S	S	S
ਬੰ	S	ਧ	ਨ	ਕਾ	S	ਟਿ	ਸ	ਵਾ	S	S	S	ਰੇ	S	S	S
ਨਾ	S	ਨ	ਕ	ਪ	ਰ	ਗਟਿ	ਪ	ਹਾ	S	S	S	ਰੇ	S	S	S

ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਤਾਲ ਤਿੰਨ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ: ਮ ਨੁ ਧੁ ਪ ਮ ਪ ਧੁ ਪ ਮ - ਗ ਮ ਰੁ - ਸ -
 ਸੇ S S ਸੰ ਜ S ਗ ਕ ਰ ਹੁ ਮੇ ਰੇ ਪਿ ਆ ਰੇ S

ਅੰਤਰਾ: ਪ - ਪ ਪ ਧੁ - ਨ ਨ ਸੰ - ਸੰ ਸੰ ਨ ਸੰ ਸੰ -
 ਸੁ ਟਿ ਬੇ ਨ ਤੀ S ਪ੍ਰ ਭ ਦੀ S ਨ ਦੁਇ ਆ S ਲਾ S
 ਜੀ S ਵ ਨ ਰੂ ਪ ਸਿ ਮ ਰ ਨੁ ਪ੍ਰ ਭ ਤੇ S ਰਾ S
 ਜ ਨ ਕੀ S ਭੂ ਖ ਤੇ ਰਾ ਨਾ S ਮ ਅ ਹਾ S ਰ S
 ਰਾ S ਮ ਰ ਮ ਤ ਸੰ S ਤ ਨ ਸੁ ਖੁ ਮਾ S ਨਾ S

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

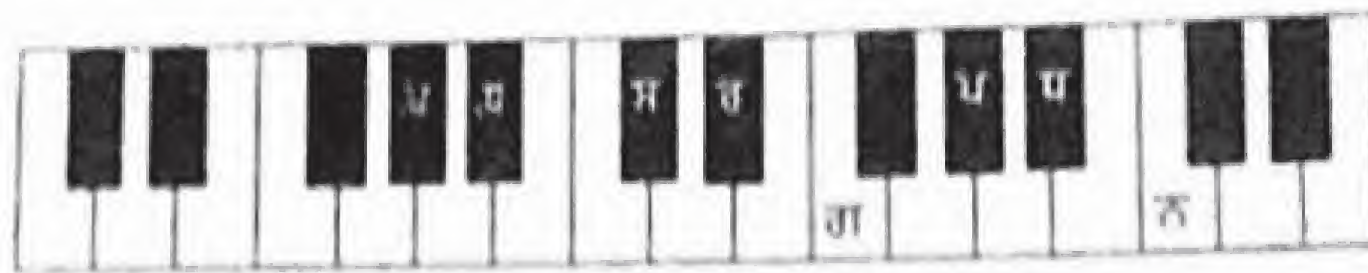
.ਨ	ਸ	ਗ	ਮ	ਪ	-	ਮ	ਪ	ਧੁ	-	ਨ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਪ	-
ਜਿ	ਤੁ	ਰ	ਸ	ਨਾ	S	ਹ	ਰਿ	ਨਾ	S	ਮੁ	ਉ	ਚਾ	S	ਰੇ	S
ਰੁੰ	ਰੁੰ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਪ	ਧੁ	-	ਨ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਪ	-
ਸਾ	S	ਧ	ਗਾ	ਵ	ਹਿ	ਗੁ	ਣ	ਸ	S	ਦਾ	ਰ	ਸਾ	S	ਲਾ	S
ਜਿ	ਸ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	S	ਕ	ਗੁਹਿ	ਬ	ਸਹਿ	ਤਿ	ਸੁ	ਨੇ	S	ਰਾ	S
ਤੂੰ	S	ਦਾ	S	ਤਾ	S	ਪ੍ਰ	ਭ	ਦੇ	S	ਵ	ਣ	ਹਾ	S	ਰੁ	S
ਨਾ	S	ਨ	ਕ	ਦੇ	S	ਵ	ਨ	ਹਾ	S	ਰ	ਸੁ	ਜਾ	S	ਨਾ	S

ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਤਾਲ ਕਹਿਰਵਾ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

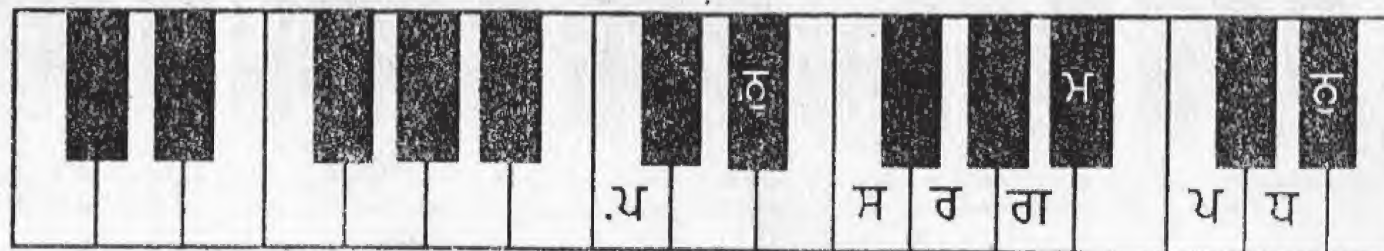
ਸਥਾਈ:	ਸ	ਰ	ਸ	ਗ	-	ਰ	ਰ	ਰ	ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	-	ਧ	ਧ	ਧ
	ਵਾ	ਹ	ਗੁ	ਰੂ	S	S	S	S	ਵਾ	ਹ	ਗੁ	ਰੂ	S	S	S	S
ਅੰਤਰਾ:	ਗ	ਪ	ਪ	ਪ	-	ਪ	ਗ	ਗ	ਪ	ਧ	ਨ	ਧ	-	ਪ	ਪ	ਪ
	ਸੇ	ਵ	ਕ	ਕੈ	S	ਭ	ਰ	S	ਪੂ	S	ਰ	ਜੁ	ਗ	ਜੁ	ਗ	S
	ਨਿ	ਰੰ	S	ਕਾ	ਰ	ਪ੍ਰ	ਭ	S	ਸ	ਦਾ	ਸ	ਲਾ	S	ਮ	ਤਿ	S
	ਬ੍ਰ	ਹ	ਮਾ	ਬਿ	ਸ	ਨ	S	S	ਸਿ	ਰੈ	ਤੈ	ਅ	ਗ	ਨ	ਤ	S
	ਚ	ਵ	ਰਾ	ਸੀ	S	ਲ	ਖ	S	ਜੋ	ਨ	ਉ	ਪਾ	S	ਈ	S	S

ਪੀਪੀਆ ਅਤੇ ਬਚਿਆ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

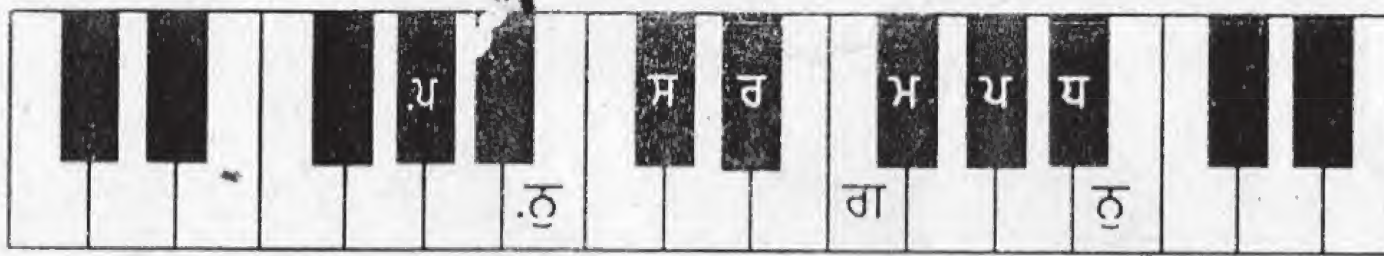
ਪ	ਪ	ਪ	ਗ	-	ਰ	-	ਗ	-	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	ਸ	ਸ
ਵਾ	ਹ	ਗ	ਰੁ	S	ਤ	S	ਰਾ	S	ਸ	ਭ	ਸ	ਦ	ਕਾ	S	S
ਪ	ਪ	ਪ	ਗ	-	ਰ	-	ਗ	-	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	ਸ	ਸ
ਵਾ	ਹ	ਗ	ਰੁ	S	ਤ	S	ਰਾ	S	ਸ	ਭ	ਸ	ਦ	ਕਾ	S	S
ਭੁ	ਨ	ਸ	ਕੇ	S	ਕੇ	S	ਭੁ	S	ਰੁ	S	ਕ	ਦ	ਕਾ	S	S
ਤਿ	ਨ	ਭੁ	ਮ	S	ਰੁ	ਭ	ਯਾ	S	ਮ	ਨ	ਮ	ਦ	ਕਾ	S	S
ਭੁ	ਕ	ਦੀ	ਆ	S	ਸ	ਭ	ਰੁ	S	ਭੁ	S	ਤ	ਦ	ਕਾ	S	S

ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਤਾਲ ਕਹਿਰਵਾ

ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਸਥਾਈ:	ਨੁ	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਸ	-	ਸ	ਰ	ਗ	-	ਮ	ਗ	ਰ	-	ਸ	-
	ਗੁ	ਰੂ	ਰਾ	ਮ	ਦਾ	S	ਸ	ਰਾ	ਖਹੁ	S	ਸ	ਰ	ਣਾ	S	ਈ	S
ਅੰਤਰਾ:	ਰ	ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪ	+	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਮ	ਗ	ਰ	-
	ਹ	ਮ	ਅ	ਵ	ਗੁ	ਟਿ	ਭ	ਰੇ	ਏ	ਕੁ	ਗੁ	ਣ	ਨਾ	S	ਹੀ	S
	ਮਾ	S	ਯਾ	S	ਮੋ	S	ਹ	ਭ	ਰ	ਮ	ਪੈ	S	ਭੂ	S	ਲੇ	S
	ਇ	ਕ	ਉ	ਤਮੁ	ਪੰ	S	ਬ	S	ਸੁ	ਨਿਉ	ਗੁ	ਰ	ਸੰ	S	ਗ	ਤਿ

ਬੀਬੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰ ਸਕੇਲ

ਰ	ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਮ	ਗ	ਰ	-
ਇ	ਕ	ਅ	ਰ	ਦਾ	S	ਸਿ	S	ਭਾ	S	ਟ	ਕੀ	ਰ	ਤਿ	ਕੀ	S
ਰ	ਨੁ	ਧ	ਨੁ	ਪ	ਧ	ਮ	ਪ	ਗ	ਰ	ਮ	ਗ	ਰ	ਗ	ਸ	-
ਅੰ	ਮਿ	ਰ	ਤ	ਛਾ	S	ਡਿ	ਬਿ	ਖੈ	S	ਬਿ	ਖ	ਖਾ	S	ਈ	S
ਸੁ	ਤ	ਦਾ	S	ਰਾ	S	ਸਿ	ਉ	ਪ੍ਰੀ	S	ਤ	ਲ	ਗਾ	S	ਈ	S
ਤਿ	S	ਹ	ਮਿ	ਲੰ	ਤ	ਜ	ਮ	ਤ੍ਰਾ	S	ਸ	ਮਿ	ਟਾ	S	ਈ	S

ਰਾਗੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲਲਾਰ (1913-1988)

Head Of The Movement

ਸਮਰਪਤ

ਆਪਣੇ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਪਿਤਾ ਰਾਗੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗੀਤ ਗਾਇਨ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿੱਤੀ